

بیمارستان شهدای هفتم تیر

پرتودرمانی شکم و لگن

پرتو درمانی چیست؟

پرتو درمانی یا رادیوتراپی، روش درمانی است که در آن تومور با اشعه X با انرژی بالا تحت تابش قرار می گیرد. پرتو درمانی شبیه به انجام اسکن است بیمار در حین تابش پرتو، درد یا گرما احساس نمی کند. پرتودرمانی خارجی با دستگاه هایی به نام شتاب دهنده خطی، در شرایطی که بیمار، بی حرکت در وضعیت درمانی قرار می گیرد انجام می شود. جلسات درمانی با توجه به نوع بیماری در زمان های تعیین شده به صورت جلسات کوتاه روزانه، از شنبه تا چهارشنبه انجام می گردد در روزهای آخر هفته و روزهای تعطیل معمولاً انجام نمی شود. پزشک، جزئیات آن را برای شما توضیح خواهد داد. در پرتو درمانی خارجی هیچ ماده رادیواکتیوی وارد بدن شما نمی گردد و بعد از درمان به راحتی می توانید بدون محدودیت با دیگران، حتی اطفال زنان باردار در ارتباط باشید. برای خانم ها بسیار مهم است که باردار نباشند، حتی مقدار کمی پرتو می تواند به جنین آسیب برساند. در صورت احتمال بارداری لطفاً به کارشناسان پرتودرمانی یا پزشک خود اطلاع دهید.

پرتودرمانی شما چگونه تهیه و اجرا می گردد؟

پرتودرمانی نیاز به طراحی دقیق درمانی دارد که توسط پزشک متخصص رادیوتراپی-آنکولوژی، متخصص فیزیک پرتودرمانی و کارشناسان پرتودرمانی انجام می گردد. پس از معاینه پزشک و تهیه مدارک لازم، (تصویربرداری و آزمایش ها...) طراحی درمان برای شما انجام می گردد. طراحی درمان معمولاً از سیتی اسکن برای تهیه تصاویر از بدن شما، آغاز می گردد در هنگام انجام سیتی اسکن علامت هایی روی بدن شما گذاشته می شود و سپس به محل علامت ها بصورت چند نقطه خالکوبی می گردند، چرا که لازم است بدن شما در طول پرتودرمانی وضعیت ثابت داشته باشد. به دلیل اهمیت بی حرکتی اندام تحت درمان ممکن است نیاز به قالب گیری جهت ابزار ثابت کننده بدن باشد. سپس به شما نوبت درمان داده خواهد شد. در جلسه اول پرتودرمانی کارشناسان پرتودرمانی به شما راهنمایی های لازم را خواهند کرد.

توصیه های مهم در دوران پرتودرمانی:

- مایعات کافی بنوشید، علی الخصوص در صورتی که تحت درمان شیمی درمانی قرار دارید.
- رعایت بهداشت پوست برای احتمال کاهش ایجاد زخم های پوستی ضروری است.
- در طول درمان از لباس هایی که پوشیدن و درآوردن آن ها راحت تر و سریع تر است استفاده نمائید.
- استراحت کافی و تغذیه مناسب داشته باشید.
- در صورت بروز عوارض و یا مشکل جدید پزشک معالج خود را مطلع سازید.

بیمارستان شهدای هفتم تیر

پرتودرمانی شکم و لگن

عوارض پرتو درمانی شکم و لگن:

دستگاه گوارش: عوارض پرتو درمانی به ناحیه شکم عبارتند از: تهوع و استفراغ و دل پیچه و اسهال. بعضی از بیماران برای چند ساعت بعد از پرتودرمانی تهوع دارند. در صورتی که شما این عارضه را تجربه کردید، بهتر است یک ساعت قبل و بعد از پرتودرمانی غذا نخورید و در صورت عدم بهبودی از تیم درمانی بخواهید به شما داروهای ضد تهوع تجویز نمایند.

برای کاهش تهوع نکات زیر توصیه می شوند:

- غذا های کم حجم با دفعات زیاد مصرف نمائید.
- از مصرف غذاهای سرخ کرده و چرب و پر ادویه و یا خیلی شیرین پرهیز کنید.
- در صورت تهوع شدید از سوپ و آبمیوه های صاف شده و یا غذاهایی که هضم سریع دارند (نان تست، ژله) استفاده نمائید.
- در پرتو درمانی منطقه لگن، اسهال معمولاً چند هفته بعد از شروع درمان ایجاد می شود.

برای کاهش اسهال به نکات زیر توجه کنید:

- آب، چای کم رنگ، آب سیب، سوپ صاف شده، ژله مصرف نمائید.
- از مصرف غذاهای پر فیبر مثل میوه های خام، سبزیجات، حبوبات، شیرینی و غذاهای پر ادویه، کلم و غلات در هنگام اسهال خودداری نمایید. غذاهای کم حجم با وعده های زیادتر بخورید.
- اگر شیر و لبنیات روده شما را تحریک می کند، از مصرف این مواد غذایی خودداری کنید.
- هنگامی که از اسهال شما بهتر شد، مواد غذایی از قبیل موز، برنج، ماست، پوره سیب زمینی و نان تست استفاده نمائید.

سیستم ادراری:

پرتودرمانی در ناحیه لگن می تواند موجب درد و سوزش در هنگام دفع ادرار گردد. علائم تحریکی ادرار و سختی در ادرار کردن، بی اختیاری ادرار و خون در ادرار نیز می توانند از سایر عوارض پرتودرمانی لگن باشند. در صورت بروز این عوارض با پزشک معالج خود مشورت نمائید.

باروری:

خانم ها:

با پزشک و تیم درمانی در مورد اثرات پرتو درمانی بر روی باروری مشورت نمائید. در پرتو درمانی به ناحیه لگن، سیکل ماهیانه ممکن است قطع گردد، خارش و سوزش واژن شایع است. آقایان:

پرتو درمانی به ناحیه لگن که شامل بیضه ها گردد، ممکن است باعث کاهش اسپرم و باروری گردد. اگر تمایل به حفظ باروری دارید، قبل از شروع درمان پرتو درمانی با پزشک خود مشورت نمائید.

تاریخ تهیه: اردیبهشت ۱۴۰۰ تاریخ بازنگری: شهریور ۱۴۰۳ کد: Pa-HPT-115

فرد تأیید کننده: دکتر حمیدرضا دهقان منشادی مدیرعامل شرکت پرتو تابش مفید مسئول فنی بخش رادیوتراپی آنکولوژی